

I Norge har følgende myte festet seg: hvis man deltar i internasjonale operasjoner, får man problemer og er skadeskutt for resten av livet.

Selvsagt skal man ikke stikke under en stol at noen får problemer. Men som det fremgår av den danske boken ”Vi slår i hjel og lever med det” og intervjuet med oberstløytnant og psykiater Jon Reichelt klarer de fleste seg forbausende bra (side 18-21). Ja, mange vokser faktisk på det de har opplevd.

Veteraner forteller ofte at de ser på verden på en annen måte. Mange blir opptatt av de små ting og smiler overbærende når de sitter fast i bilkø. For å si det enkelt: man har opplevd livets skyggesider og vet i større grad å sette pris på livets små solgløtt. Mange har dessuten opplevd et ubeskrivelig vennskap og lært betydningen av å stole på nære venner i livstruende situasjoner. Noen psykologer har satt det på spissen og snakker om posttraumatisk vekst.

Nå skal man ikke bikke over i ren sukkersøt krigsheroisme, men de ”positive” sidene er en dimensjon som ofte blir uteglemt. Veteraner som har deltatt i internasjonale operasjoner blir i Norge trukket fram når de har falt gjennom velferdsstatens sikkerhetsnett. Sjelden ellers. For norsk offentlighet blir derfor lett begrepet veteran snarere en diagnose enn et ærdsbegrep.

Samfunnets reaksjoner og veteranenes behov for aner-

Det å være veteran er ingen diagnose

kjennelse betyr mye for hva som skjer med dem senere. Manglende påskjønnelse fra samfunnet er faktisk en av de best dokumenterte årsaker til psykiske lidelser, selvmord og stoffmisbruk hos soldater etter en krig.

Undersøkelser av soldater i USA som deltok i andre verdenskrig viste at de klarte seg bra. De fikk alltid et klapp på skulderen og ble løftet fram som helter. Vietnamveteranene, som i beste fall fikk vite at deres innsats var bortkastet, gikk det langt dårligere med. At kritikken og tausheten som vietnamveteranene opplevde ofte var salt i åpne sår, er ikke spesielt vanskelig å forstå.

Her hjemme ble de som hadde deltatt i Storbritannia under krigen mottatt som helter. Sjøfolkene i handelsflåten hadde derimot en noe uklar status. De ble ikke i samme grad feiret, noe som trolig er medvirkende årsak til at det gikk dårligere med krigsseilerne. Det er derfor all grunn til å støtte våre veteraner.

Innhold

- 6 Private støttet piratjakt
- 8 Legger igjen penger
- 10 Forsvaret jakter på rabatt
- 12 Byggeboom i nord
- 14 FLO omorganiserer
- 16 IT-krigens tåke
- 18 Dreper uten å angre
- 20 Skyter på refleks
- 22 Stridsvogner i Afghanistan
- 25 Sammenslåing Hær-HV
- 28 Forsvarssjefens rolle som pensjonist
- 30 Narvik 1940

Dansk bok vekker debatt

Utgiver:
Norges Forsvarsforening
Stiftet 1886